

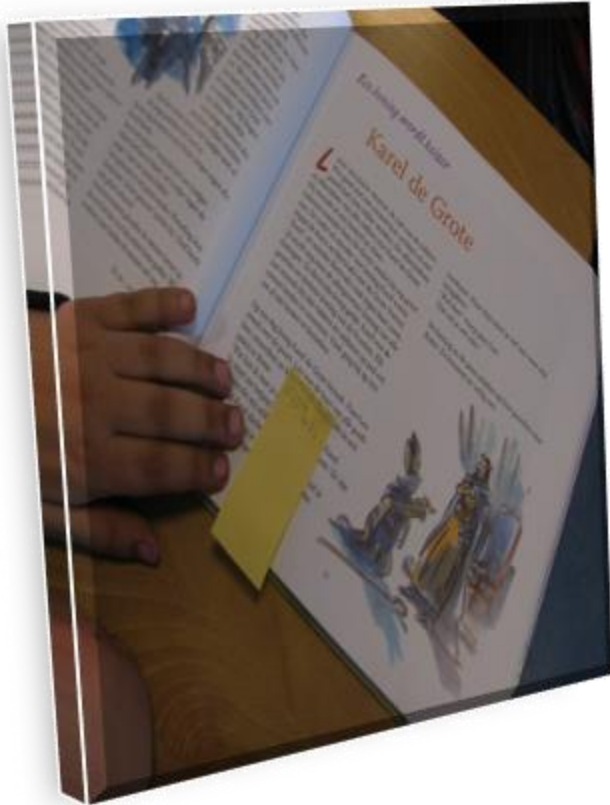
Groei in begrip in het lager onderwijs

Gemeenschappelijke bijeenkomst

29/09/2020

Belang begrijpend lezen

- De belangrijkste doelstelling van het onderwijs ligt in goed begrijpend kunnen lezen
- Alle lezen is begrijpend lezen
- We willen dat leerlingen functioneel geletterd zijn en in de maatschappij volwaardig mee kunnen draaien

Definitie leesbegrip

- Een complex cognitief *denkproces* waarin de lezer *actief* in interactie is met een tekst (*Stanovich, 2000*)

Begrijpend lezen/luisteren vraagt om kennis

- voorkennis leidt tot begrip van de tekst
- begrip van de tekst leidt tot nieuwe kennis
- die ingezet wordt om de volgende tekst te begrijpen

=> Dit proces verloopt veelal automatisch. *(Kintsch, 2004; Pearson, 2006)*

Hoe komt begrip tot stand?

- Vloeiend kunnen lezen (*Duke & Carlisle, 2011*)
- Leesmotivatie (*Wang & Guthrie, 2004*)
- Beschikken over achtergrondkennis (kennis van de wereld, domein kennis en woordenschat) (*Kintsch, 2013; Perfetti & Stafura, 2014*)
- Actieve kennisconstructie door
 - Monitoren en sturen leesbegrip (herstel strategieën)
 - Praten over teksten en boeken
 - Schrijven over teksten (*Duke e.a., 2011; Nessel & Hammond, 2011*)

Mate van begrip

- Naarmate de nieuwe informatie en de al aanwezige voorkennis beter met elkaar verbonden zijn, des te coherenter, samenhangender is het begrip.
- Begrip is niet statisch.

Doelstelling begrijpend luisteren/lezen zou moeten zijn

Leren nadenken over teksten en de inhoud verbinden met wat je al weet, zodat kennis en begrip zich uitbreiden.

Dit lukt alleen door:

- achtergrondkennis (en dus ook woordenschat) op te bouwen om tot echt begrip te komen
- aan te sluiten bij de motivatie van leerlingen
- met die kennis op een steeds hoger/dieper niveau leerlingen met elkaar en met de leerkracht over een tekst laten praten en schrijven.

meer kracht
LEES

LEER kracht
LEES

Wat te doen bij de kleuters (1)?

- Werken met brede thema's die leerkrachten samen ontwikkelen
 - Verschillende perspectieven
 - Stimuleren van het denken
 - Relevant voor de leerlingen
 - Bijdragen aan beter begrip van de relatie tussen zichzelf en de wereld
- Prentenboeken centraal

meer kracht
LEES

LEER kracht
LEES

Wat te doen bij de kleuters (2)?

Didactische uitgangspunten

- **Integratie van didactieken**
- **Aanbrengen van samenhang in aspecten van taalontwikkeling:** Integratie van letters en leeshandeling bij voorlezen, schrijven en in de hoeken
- **Interactie met de leerkracht in spel:** begeleid spel met geletterde interventies

Wat te doen in het 1ste leerjaar?

- Samenhangend programma bestaande uit 6 onderdelen (methode als bronnenboek):
 - Letters en leeshandeling
 - Ondersteund lezen van tekst
 - Duo lezen
 - Zelfstandig lezen
 - Creatief schrijven
 - Luisteren

meer kracht
LEES

LEER kracht
LEES

Wat te doen bij voortgezet lezen?

- Motivatie en veel lezen centraal
- Lezen in boeken naar eigen keuze (geen methode/ geen losse woordrijen)
- Onderscheid hardop lezen en stillezen
- Praten met kinderen over hetgeen gelezen is

meer kracht
LEES

LEER kracht
LEES

Wat te doen bij begrijpend lezen?

- Werken met thema's die verband houden met de zaakvakken (6-8 weken).
- Achtergrond kennis en begrip opbouwen door minstens 2 boeken over het thema te lezen (eigen niveau) + scaffolding van gericht lezen door voorlezen, kort nabespreken en notities maken (verbinden aan het thema).
- Gezamenlijk lezen van een tekst (boven eigen niveau) met ondersteuning van de leerkracht en praten en schrijven over de tekst.

Dank voor uw aandacht!

thoni.houtveen@ovsg.be

meer kracht
LEES

LEER kracht
LEES

 www.ovsg.be

 www.mijn.ovsg.be

 www.facebook.com/ovsgvzw

 www.twitter.com/PatriekDelbaere

 www.linkedin.com/company/ovsg

meer kracht
LEES

LEER kracht
LEES